

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Reiffenstuel, Anaklet

Monachii, 1699

III. De multiplicibus actibus Charitatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40206

quod habetur Proverb. cap. 25. & Rom. 10. *Si esurierit inimicus tuus, ciba illum.* Hinc observant Doctores, quod quilibet semper debeat animo paratus esse, speciatim subvenire inimico, cum is graviter indigerit, & alter commode potuerit.

24. CONCL. IV. Licitum tamen est & honestum, in peccatoribus & inimicis odisse atque detestari peccatum, illudque per emendationem tollere, & optare, ut à Deo, aut à Superioribus puniatur. Ita Scotus *in 3. dist. 30. q. un. Maltrius dispnt. 10. Theol. Mor. num. 55.* & alij. Ratio est: quia sic non habetur odio persona inimici, quæ ad imaginem Dei formata est, & capax existit æternæ beatitudinis; sed potius ejus peccatum, quod tolli, & corrigi, atque puniri volumus. Unde & Regius Psaltes, *Psal. 103. exoprat, dicens: Deficiant peccatores à terra, & iniqui, ut non sint: id est, efficiatur, ne amplius sint peccatores.*

25. Et hac ratione per Judices, ac publicos justitiæ Ministros, rectissime peccatores puniuntur, imò & pro communi Reipublicæ tranquillitate, aut exigente justitiâ, ultimo quandoque supplicio afficiuntur. Atque eadem ratione licitum est, de ejusmodi malefactorum punitione lætari, quatenus nimirum per eam tollitur malum peccati, & publicum Reipublicæ incommodum; & econtra tristari, si videmus peccatores prosperari. Aliud enim est, peccatum in proximo odisse, ejusque punitionem, & correctionem optare: aliud verò, personam proximi odio habere, quæ ad imaginem Dei facta est, atque æternæ gloriæ capax existit. Illud licitum est atque bonum, non autem istud.

QUÆSTIO III.

De multiplicibus actibus Charitatis.

26. CONCL. I. Plures sunt actus, vel potius effectus Charitatis, videlicet Dilectio, Beneficentia, Gaudium, Pax, & Misericordia; huiusque rursus alia sunt opera corporalia, & alia spiritualia. Ita communis, & patet inductione.

27. Primus igitur, ac præcipuus Charitatis actus internus, est *Dilectio*, qua alteri per charitatem volumus bonum. Porro huic interno actui Charitatis, quatenus tendit ad proximum nostrum,

Beneficentia. strum, respondet actus aliquis externus, qui dicitur *Beneficentia*, estque veluti executio ipsius dilectionis internæ: siquidem per Beneficentiam proximo re ipsâ bonum tribuimus, quod ei volumus ex interno Charitatis affectu, sive dilectione. Hinc i. Joan. cap. 3. dicitur: *Filioli, non diligamus verbo, neque lingua, sed opere & veritate*; id est, tum animo, tum externâ exhibitione.

Gaudium. 28. *Gaudium* non tam virtus est, quam effectus virtutis, seu ipsius Charitatis; nec aliud est, quam quies animi in bono præfente, & possessio. Nam dum Deum ex Charitate diligimus, mox lætamur de ipsius bonis, utputâ de infinitis perfectionibus Divinis, de exaltatione Nominis sui, conversione Gentium, ac huiusmodi: ac similiter, si proximum veraciter diligimus, gaudemus de bonis ipsius, videlicet de conversione ejus a peccatis, de profectu in virtutibus, imò & de bonis alijs tum spiritualibus, tum temporalibus.

Pax, & 29. *Pax* similiter est actus, seu potius effectus Charitatis, juxta illud Apost. ad Galat 5. *Fructus autem spiritus sunt charitas (id est, actus dilectionis internæ) gaudium, pax &c.* Et Psal. 118. *Pax multa diligentibus legem tuam.* Porrò *Pax* secundum D. Augustinum lib. 13. de Civit. Dei, cap. 13. est *tranquillitas ordinis*. Consistit autem in hoc, quòd nostra voluntas Divinæ voluntati cohæreat, ad eamque reliquas interiores appetitiones accommodet. Item in eo, quòd nostra voluntas cum proximi voluntate concordet in ijs, quæ ad ejus salutem æternamque beatitudinem pertinent.

Misericordia, quid? 30. *Misericordia* est virtus proximè ex Charitate trahens originem, eaque inter virtutes proximum respicientes tenet principatum. Definitur autem à S. Augustino lib. 9. de Civit. Dei, cap. 5. quòd sit *aliena miserie in corde nostro compassio, qua si possumus, subvenire compellimur*. Duo quippe *Misericordia* complectitur, videlicet dolorem illum, qui ex alieni mali consideratione nascitur: & actum virtutis, quò si possumus, alienæ miseriæ subvenire conamur; quod fit per opera *Misericordiæ*, tum corporalia, tum spiritualia. Huic virtuti *Misericordiæ* per excessum opponitur nimia cordis mollicies, seu nimia indulgentia: per defectum verò cordis durities, atque crudelitas.

Opera Misericordiæ corporalia, 31. CONCL. II. Opera *Misericordiæ* rectè dividuntur in corporalia, & spiritualia. Ita communis. Et quidem corporalia (sic dicta, quia ad corpus referuntur, & circa illud exhibentur) sunt septem; videlicet, Esurientes pascere, sitientibus potum dare,

dare, nudos operire, captivos redimere, ægrotos visitare, peregrinos hospitio suscipere, mortuos sepelire. De quibus omnibus fit mentio *Matth. cap. 25.* atque extant plurimi alij textus S. Scripturæ passim occurrentes, & loquitur ille vulgaris versiculus:

Visito, poto, cibo, redimo, tego, colligo, condo.

32. Opera Misericordiæ spiritualia, seu quæ ad animum referuntur, sunt itidem septem; videlicet, Peccantes corrigere, ignorantem docere, dubitantibus rectè consulere, pro salute proximorum, consolari mæstos, improborum injurias patienter ferre, aliorum offensam remittere. Et de his loquitur alter vulgaris versiculus, sub ly *consule etiam docere* complectens, dum habet:

Consule, castiga, solare, remitte, ser, ora.

33. Cæterum dimissis alijs actibus Charitatis, utpote de quibus minor est difficultas, Theologi potissimum bina opera Misericordiæ examinare solent, videlicet largitionem Eleemosynæ, per quam pleraque opera Misericordiæ corporalis exercentur, & Correctionem fraternam: unde de his, eorumque obligatione, speciales Quæstiones instituentur.

Et spiritualia, quæ?

Ex ijs duobus præcipue examinantur à Theologis.

QUÆSTIO IV.

De Præcepto dandi Eleemosynam.

34. **A**dvertendum, quòd *Eleemosyna* generalissimè accepta communiter definiatur, quòd sit alienæ miseriæ sublevatio. Et hoc modo Eleemosyna tam latè patet, quàm latè sese extendunt miseriæ, quibus creatura rationalis est subiecta; sicque Eleemosyna complectitur sub se omnia opera Misericordiæ, tam corporalia, quàm spiritualia. Magis tamen ad propositum, Eleemosyna accipitur pro opere Misericordiæ corporali; estque opus, quo aliquid ex compassione propter Deum indigenti datur. Unde Eleemosyna est actus externus virtutis Misericordiæ, quatenus procedit ex motivo sublevandi miseriam proximi; quamvis etiam esse possit actus Charitatis, si fiat ob amorem Dei.

Eleemosyna, quid?

35. **CONCL. I.** Eleemosyna quandoque est in præcepto, tenemurque sub peccato mortali aliquando per Eleemosynam succurrere proximo. Ita omnes Catholici. Patet id ex S. Scriptura,

Eleemosyna quandoque est de præcepto.